

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Assessment and treatment of planning skills in adolescents with ADHD

Boyer, B.E.

Publication date

2016

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Boyer, B. E. (2016). *Assessment and treatment of planning skills in adolescents with ADHD*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

References

- Abikoff, H., Nissley-Tsiopinis, J., Gallagher, R., Zambenedetti, M., Seyffert, M., Boorady, R., et al. (2009). Effects of MPH-OROS on the organizational, time management, and planning behaviors of children with ADHD. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 48*(2), 166–175.
- Abikoff, H., Gallagher, R., Wells, K. C. Murray, D. W., Huang, L., Lu, F., et al. (2013). Remediating organizational functioning in children with ADHD: Immediate and long-term effects from a randomized controlled trial. *Journal of Consulting & Clinical Psychology, 81*, 113–128.
- Achenbach, T. M., & Edelbrock, C. (1991). *Manual for the Child Behavior Checklist*. Burlington, Vermont: University of Vermont, Research Center for Children, Youth, & Families.
- Achenbach, T. M., & Rescorla, L. A. (2001). *Manual for the ASEBA school-age forms & profiles*. Burlington, Vermont: University of Vermont, Research Center for Children, Youth, & Families.
- Achenbach, T. M., McConaughy, S. H., & Howell, C. T. (1987). Child/adolescents behavioral and emotional problems: Implications of cross-informant correlations for situational specificity. *Psychological Bulletin, 101*, 213–232.
- Airaksinen, E., Larsson, M., & Forsell, Y. (2005). Neuropsychological functions in anxiety disorders in population-based samples: Evidence of episodic memory dysfunction. *Journal of Psychiatric Research, 39*, 207–214.
- American Psychiatric Association (2000). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, Fourth Edition-Text Revision*. Washington, DC.
- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, Fifth edition*. Arlington: American Psychiatric Publishing.
- Anderson, V. A., Anderson, P., Northam, E., Jacobs, R., & Catroppa, C. (2001). Development of executive functions through late childhood and adolescence in an Australian sample. *Developmental Neuropsychology, 20*, 385–406.
- Anderson, T., Ogles, B. M., Patterson, C. L., Lambert, M. J., & Vermeersch, D. A. (2009). Therapist effects: Facilitative interpersonal skills as a predictor of therapist success. *Journal of Clinical Psychology, 65*(7), 755–768.
- Anesko, K. M., Schoiack, G., Ramirez, R., & Levine, F. M. (1987). The homework problems checklist: Assessing children's homework problems. *Behavioral Assessment, 9*, 179–185.
- Antshel, K. M., Faraone, S. V., & Gordon, M. (2012). Cognitive behavioral treatment outcomes in adolescent ADHD. *Journal of Attention Disorders, 18*, 483–495.
- Antshel, K. M., & Olszewski, A. K. (2014). Cognitive behavioral therapy for ado-

- lescents with ADHD. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 23, 825–842.
- Baraldi, A. N., & Enders, C. K. (2010). An introduction to modern missing data analyses. *Journal of School Psychology*, 48, 5–37.
- Barkley, R. A. (1997). Behavioural inhibition, sustained attention, and executive functions: Constructing a unifying theory of AD/HD. *Psychological Bulletin*, 121, 65–94.
- Barkley, R. A. (1997). *ADHD and the Nature of Self-Control*. New York: The Guilford Press.
- Barkley, R. A. (2004). Adolescents with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder: An overview of empirically based treatments. *Journal of Psychiatric Practice*, 10, 39–56.
- Barkley, R. A., & Edwards, G. (2006). Diagnostic interview, behavior rating scales, and the medical examination. *Attention-deficit Hyperactivity Disorder: A Clinical Workbook*, 2, 337–368. New York: The Guilford Press.
- Barkley, R. A., Edwards, G., Laneri, M., Fletcher, K. & Metevia, L. (2001). The efficacy of problem-solving communication training alone, behavior management training alone, and their combination for parent-adolescent conflict in teenagers with ADHD and ODD. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 69 (6), 926–941.
- Barkley, R. A., Fischer, M., Edelbrock, C. S., & Smallish, L. (1990). The adolescent outcome of hyperactive children diagnosed by research criteria: I. An 8-year prospective follow-up study. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 29, 546–557.
- Barkley, R. A., Guevremont, D. C., Anastopoulos, A. D., & Fletcher, K. E. (1992). A comparison of three family therapy programs for treating family conflicts in adolescents with Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 60, 450–462.
- Baron, I. S. (2007). Behavioural assessment of the dysexecutive syndrome for children (BADS-C) by Emslie, H., Wilson, F. C., Burden, V., Nimmo-Smith, I., & Wilson, B. A. (2003). *Child Neuropsychology*, 13(6), 539–542.
- Baruch, G., Gerber, A., & Fearon, P. (1998). Adolescents who drop out of psychotherapy at a community-based psychotherapy centre: A preliminary investigation of the characteristics of early drop-outs, late drop-outs and those who continue treatment. *British Journal of Medical Psychology*, 71, 233–245.
- Best, J. R., Miller, P. H., & Jones, L. L. (2009). Executive functions after age 5:

- Changes and correlates. *Developmental Review*, 29, 180–200.
- Biederman, J., Mick, E., & Faraone, S. V. (2000). Age-dependent decline of symptoms of Attention Deficit Hyperactivity Disorder: Impact of remission definition and symptom type. *American Journal of Psychiatry*, 157, 816–818.
- Biederman, J., Monuteaux, M. C., Mick, E., Spencer, T., Wilens, T. E., Silva, J. M., et al. (2006). Young adult outcome of attention deficit hyperactivity disorder: A controlled 10-year follow-up study. *Psychological Medicine*, 36, 167–179.
- Bink, M., van Nieuwenhuizen, C., Popma, A., Bongers, I. L., & van Boxtel, G. J. (2014). Neurocognitive effects of neurofeedback in adolescents with ADHD: A randomized controlled trial. *The Journal of clinical psychiatry*, 75(5), 535–542.
- Bird, H. R., Gould, M. S., & Staghezza, B. M. (1993). Patterns of diagnostic comorbidity in a community sample of children aged 9 through 16 years. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 32, 361–368.
- Birmaher, B., Khetarpal, S., Brent, D., Cully, M., Balach, L., Kaufman, J., et al. (1997). The Screen for Child Anxiety Related Emotional Disorders (SCARED): Scale construction and psychometric characteristics. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 36, 545–553.
- Blakemore, S., & Choudhury, S. (2006). Development of the adolescent brain: Implications for executive function and social cognition. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47, 296–312.
- Boyer, B. E., Kuin, M., Oberink, H. H., & Van der Oord, S. (2014). *Solution focused treatment* [In Dutch: *Zelf Oplossingen Bedenken*]. Houten, The Netherlands: Uitgeverij Lannoo-Campus.
- Brady, C. E., Evans, S. W., Berlin, K. S., Bunford, N., & Kern, L. (2012). Evaluating school impairment with adolescents using the classroom performance survey. *School Psychology Review*, 41(4), 429–446.
- Bukstein, O. G. (2004). Satisfaction with treatment for attention-deficit/hyperactivity disorder. *The American Journal of Managed Care*, 10, S107–16.
- Byar, D. P. (1985). Assessing apparent treatment-covariate interactions in randomized clinical trials. *Statistics in Medicine*, 4, 255–263.
- Chambless, D. L., & Ollendick, T. H. (2001). Empirically supported psychological interventions: Controversies and evidence. *Annual review of psychology*, 52(1), 685–716.
- Chronis, A. M., Jones, H. A., & Raggi, V. L. (2006). Evidence-based psychosocial treatments for children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Clinical Psychology Review*, 26, 486–502.

- Coghill, D. R., Seth, S., Pedroso, S., Usala, T., Currie, J., & Gagliano, A. (2014). Effects of methylphenidate on cognitive functions in children and adolescents with attention-deficit/ hyperactivity disorder: Evidence from a systematic review and a meta-analysis. *Biological Psychiatry*, *76*, 603–615.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (second edition). Hillsdale, New Jersey: Lawrence Earlbaum Associates.
- Cohen, J. (1992). Statistical power analysis. *Current directions in psychological science*, *1*, 98–101.
- Conners, C. K., Epstein, J. N., March, J. S., Angold, A., Wells, K. C., Klaric, J., et al., (2001). Multimodal treatment of ADHD in the MTA: An alternative outcome analysis. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *40*, 159–167.
- Crone, E. A. (2009). Executive functions in adolescence: Inferences from brain and behaviour. *Developmental Science*, *12*, 825–830.
- Daley, D., Van der Oord, S., Ferrin, M., Danckaerts, M., Doepfner, M., Cortese, S., et al. (2014). Behavioral interventions in Attention-Deficit/ Hyperactivity Disorder: A meta-analysis of randomized controlled trials across multiple outcome domains. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *53*, 835–847.
- Delis, D., Kaplan, E., & Kramer, J. (2001). *Delis-Kaplan executive function scale*. San Antonio, TX: The Psychological Corporation.
- De Vries, M., Schmand, B. A., Geurts, H. M., & Prins, P. J. M. (2014). Working memory and cognitive flexibility-training for children with an autism spectrum disorder: A randomized controlled trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *56*(5). doi: 10.1111/jcpp.12324
- Dixon, D. O., & Simon, R. (1991). Bayesian subset analysis. *Biometrics*, *47*, 871–881. doi: 10.2307/2532645
- Doove, L. L., Van Deun, K., Dusseldorp, E., & Van Mechelen, I. (2015). QUINT: A tool to detect qualitative treatment–subgroup interactions in randomized controlled trials. *Psychotherapy Research*, 1–11.
- Dovis, S., Van der Oord, S., Wiers, R. W., & Prins, P. J. M. (2015). Improving executive functioning in children with ADHD: Training multiple executive functions within the context of a computer game. A randomized double-blind placebo controlled trial. *PLoS ONE*, *10*(4). doi:10.1371/journal.pone.0121651
- Dusseldorp, E., & Van Mechelen, I. (2014). Qualitative interaction trees: A tool to identify qualitative treatment-subgroup interactions. *Statistics in Medicine*,

33, 219–237. doi: 10.1002/sim.5933

- Dusseldorp, E., Van Mechelen, I., & Doove, L. L. (2015). *QUINT: Qualitative Interaction Trees. R package version 1.0*. URL <http://cran.r-project.org/package=quint>.
- Dvorsky, M. R., & Langberg, J. M. (2014). Predicting impairment in college students with ADHD: The role of executive functions. *Journal of Attention Disorders*. doi: 10.1177/1087054714548037
- Erickson, S. J., Gerstle, M., & Feldstein, S. W. (2005). Brief interventions and motivational interviewing with children, adolescents, and their parents in pediatric health care settings. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, *159*, 1173–1180.
- Evans, S. W., Owens, J. S., & Bunford, N. (2014). Evidence-based psychosocial treatments for children and adolescents with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, *43*(4), 527–551.
- Evans, S. W., Schultz, B. K., DeMars, C. E., & Davis, H. (2011). Effectiveness of the Challenging Horizons after-school program for young adolescents with ADHD. *Behavior Therapy*, *42*, 462–474.
- Evans, S. W., Schultz, B. K., White, L. C., Brady, C., Sibley, M. H., & Van Eck, K. (2009). A school-based organization intervention for young adolescents with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *School Mental Health*, *1*(2), 78–88.
- Eysenck, M. W., Derakshan, N., Santos, R., & Calvo, M. G. (2007). Anxiety and cognitive performance: Attentional control theory. *Emotion*, *7*, 336–353.
- Fabiano, G. A., & Pelham, W. E. (2002). Measuring impairment in children with attention-deficit hyperactivity disorder. *The ADHD Report*, *10*, 6–10.
- Fabiano, G. A., Pelham, W. E., Waschbusch, D. A., Gnagy, E. M., Lahey, B. B., Chronis, A. M., et al (2006). A practical measure of impairment: Psychometric properties of the impairment rating scale in samples of children with attention deficit hyperactivity disorder and two school-based samples. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, *35*(3), 369–385.
- Faraone, S. V., Sergeant, J., Gillberg, C., & Biederman, J. (2003). The worldwide prevalence of ADHD: Is it an American condition? *World Psychiatry*, *2*, 104–113.
- Faraone, S., Biederman, J., & Mick, E. (2006). The age dependent decline of attention-deficit/hyperactivity disorder: A meta-analysis of follow-up studies. *Psychological Medicine*, *36*, 159–165.

- Faraone, S., & Buitelaar, J. (2010). Comparing the efficacy of stimulants for ADHD in children and adolescents using meta-analysis. *European Child & Adolescent Psychiatry, 19*, 353–364.
- Fareri, D. S., Martin, L. N., & Delgado, M. R. (2008). Reward-related processing in the human brain: Developmental considerations. *Development and Psychopathology, 20*, 1191–1211.
- Ferdinand, R.F., Van der Ende, J., & Mesman, J. (1998). *Diagnostic Interview Schedule for Children, DISC-IV*. Nederlandse Vertaling. Rotterdam, The Netherlands: Sophia Kinderziekenhuis.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS* (third edition). London: SAGE Publications Ltd.
- Fischer, M., Barkley, R. A., Smallish, I., & Fletcher, K. (2005). Executive functioning in hyperactive children as young adults: Attention, inhibition, and response perseveration and the impact of comorbidity. *Developmental Neuropsychology, 27*, 107–133.
- Fisher, M., Barkley, R. A., Edelbrock, C. S., & Smallish, L. (1990). The adolescent outcome of hyperactive children diagnosed by research criteria: II. Academic, attentional, and neuropsychological status. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 58*(5), 580–588.
- Galasso, C., Lo-Castro, A., Di Carlo, L., Pitzianti, M. B., D'Agati, E., Curatolo, P., et al. (2014). Planning deficit in children with neurofibromatosis Type 1: A neurocognitive trait independent from attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD)? *Journal of Child Neurology*. doi: 10.1177/0883073813517001
- Gau S. S., & Shang, C. (2010). Executive functions as endophenotypes in ADHD: Evidence from the Cambridge Neuropsychological Test Battery (CANTAB). *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 51*, 838–849.
- Gau, S. S., Chiu, C., Shang, C., Cheng, A. T., & Soong, W. (2009). Executive function in adolescence among children with Attention-Deficit/ Hyperactivity Disorder in Taiwan. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics, 30*, 525–534.
- Gearing, R. E., El-Bassel, N., Ghesquiere, A., Baldwin, S., Gillies, J., & Ngeow, E. (2011). Major ingredients of fidelity: A review and scientific guide to improving quality of intervention research implementation. *Clinical Psychology Review, 31*, 79–88.
- Gershon, J. (2002). A meta-analytic review of gender differences in ADHD. *Journal of Attention Disorders, 5*, 143–154.

- Gioia, G. A., Isquith, P. K., Guy, S. C., & Kenworthy, L. (2000). *Behavior rating inventory of executive function*. Odessa, Florida: Psychological Assessment Resources.
- Gioia, G. A., Isquith, P. K., Kenworthy, L., & Barton, R. M. (2002). Profiles of everyday executive function in acquired and developmental disorders. *Child Neuropsychology, 8*, 121–137.
- Greenhill, L. L. (1998). Childhood attention deficit hyperactivity disorder: Pharmacological treatments. In: Nathan, P. E., & Gorman, J. *A guide to treatments that work*. New York: Oxford University Press.
- Harrier, L. K., & DeOrnellas, K. (2005). Performance of children diagnosed with ADHD on selected planning and reconstitution tests. *Applied Neuropsychology: Adult, 12*, 106–119.
- Haenlein, M., & Caul, W. F. (1987). Attention deficit disorder with hyperactivity: A specific hypothesis of reward dysfunction. *Journal of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 26*, 356–362.
- Hayes-Roth, B., & Hayes-Roth, F. (1979). A cognitive model of planning. *Cognitive Science, 3*, 245–262.
- Hayward, R. A., Kent, D. M., Vijan, S., & Hofer, T. P. (2006). Multivariable risk prediction can greatly enhance the statistical power of clinical trial subgroup analysis. *BMC Medical Research Methodology, 6*(18). doi: 10.1186/1471-2288-6-18
- Henry, L. A., & Bettenay, C. (2010). The assessment of executive functioning in children. *Child and Adolescent Mental Health, 15*, 110–119.
- Hill, J. C., & Schoener, E. P. (1996). Age-dependent decline of attention deficit hyperactivity disorder. *American Journal of Psychiatry, 153*, 1143–1146.
- Homack, S., Lee, D., & Riccio, C. A. (2005). Test review: Delis-Kaplan executive function system. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology, 27*, 599–609.
- Houghton, S., Alsalmi, N., Tan, C., Taylor, M., & Durkin, K. (2013). Treating comorbid anxiety in adolescents with ADHD using a cognitive behavior therapy program approach. *Journal of Attention Disorders*. doi: 10.1177/1087054712473182
- Huizinga, M., Dolan, C. V., & van der Molen, M. W. (2006). Age-related change in executive function: Developmental change and a latent variable analysis. *Neuropsychologia, 44*, 2017–2036.
- Huizinga, M., & Smidts, D. P. (2010). Age-Related changes in executive function:

- A normative study with the Dutch version of the Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF). *Child Neuropsychology*, 17(1), 51–66.
- Jensen, P. S., Hinshaw, S. P., Kraemer, H. C., Lenora, N., Newcorn, J. H., Abikoff, H. B., et al. (2001). ADHD comorbidity findings from the MTA study: Comparing comorbid subgroups. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 40, 147–158.
- Jensen, P. S., Arnold, L. E., Swanson, J. M., Vitiello, B., Abikoff, H. B., Greenhill, L. L., et al. (2007). 3-year follow-up of the NIMH MTA study. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 46, 989–1002.
- Johnson, E., Mellor, D., & Brann, P. (2008). Differences in dropout between diagnoses in child and adolescent mental health services. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 13, 555–530.
- Kataoka, S. H., Rowan, B., & Hoagwood, K. E. (2009). Bridging the divide: In search of common ground in mental health and education research and policy. *Psychiatric Services*, 60, 1510–1515.
- Kessler, R. C., Adler, L., Barkley, R. A., Biederman, J., Conners, C. K., Demler, O., et al. (2006). The prevalence and correlates of adult ADHD in the United States: Results from the national comorbidity survey replication. *American Journal of Psychiatry*, 163, 716–723.
- King, M. W., & Resick, P. A. (2014). Data mining in psychological treatment research: A primer on classification and regression trees. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 82, 895–905.
- Klorman, R., Hazel-Fernandez, L. A., Shaywitz, S. E., Fletcher, J. M., Marchione, K. E., Holahan, J. M., Stuebing, K. K., & Shaywitz, B. A. (1999). Executive functioning deficits in attention-deficit/hyperactivity disorder are independent of oppositional defiant or reading disorder. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 38, 1148–1155.
- Kofman, O., Gidley Larson, J., & Mostofsky, S. H. (2008). A novel task for examining strategic planning: Evidence for impairment in children with ADHD. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 30, 261–271.
- Kort, W., Schittekatte, M., Bosmans, M., Compaan, E. L., Dekker, P. H., Vermeir, G., et al. (2005). *Wechsler Intelligence Scale for Children-III: Handleiding*. Amsterdam, Nederland: Pearson.
- Kraemer, H. C., Wilson, G. T., Fairburn, C. G., & Agras, W. S. (2002). Mediators and moderators of treatment effects in randomized clinical trials. *Archives of*

- General Psychiatry*, 59, 877–883.
- Kuin, M., Boyer, B. E., & Van der Oord, S. (2013). *Plan My Life [PML], cognitive behavioral planning focused treatment for adolescents with ADHD [Dutch: Zelf Plannen]*. Houten, The Netherlands: Lannoo Campus.
- Langberg, J. M., Becker, S. P., & Dvorsky, M. R. (2014). The association between sluggish cognitive tempo and academic functioning in youth with attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD). *Journal of Abnormal Child Psychology*. doi: 10.1007/s10802-013-9722-3
- Langberg, J. M., Dvorsky, M. R., & Evans, S. W. (2013). What specific facets of executive function are associated with academic functioning in youth with attention-deficit/hyperactivity disorder? *Journal of Abnormal Child Psychology*, 41, 1145–1159.
- Langberg, J. M., Epstein, J. N., Becker, S. P., Girio-Herrera, E. & Vaughn, A. J. (2012). Evaluation of the Homework, Organization, and Planning Skills (HOPS) intervention for middle school students with Attention Deficit Hyperactivity Disorder as implemented by school mental health providers. *School Psychology Review*, 41, 342–364.
- Lezak, M. (1995). *Neuropsychological assessment* (3rd ed.). New York: Oxford University Press.
- Lin, C. C. H., Hsiao, C. K., & Chen, W. J. (1999). Development of sustained attention assessed using the Continuous Performance Test among children 6–15 years of age. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 27, 403–412.
- Little, R. J. A., & Rubin, D. B. (2002). *Statistical analysis with missing data*. Hoboken, New Jersey: Wiley.
- Lockwood, K. A., Marcotte, A. C., & Stern, C. (2001). Differentiation of attention-deficit/hyperactivity disorder subtypes: Application of a neuropsychological model of attention. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 23, 317–330.
- Luman, M., Oosterlaan, J., & Sergeant, J. A. (2005). The impact of reinforcement contingencies on ADHD: A review and theoretical appraisal. *Clinical Psychology Review*, 25, 183–213.
- March, J. S., Swanson, J. M., Arnold, L. E., Hoza, B., Conners, C. K., Hinshaw, S. P., et al. (2000). Anxiety as a predictor and outcome variable in the MTA study: Analysis using hierarchical linear modeling. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 28, 527–541.

- Maric, M., Prins, P. J. M., & Ollendick, T. H. (2015). *Moderators and Mediators of Youth Treatment Outcomes*. New York: Oxford University Press.
- McCandless, S., & O’Laughlin, L. (2007). The clinical utility of the Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) in the diagnosis of ADHD. *Journal of Attention Disorders, 10*(4), 381–389.
- McCormack, T., Brown, G. D. A., Maylor, E. A., Darby, R. J., & Green, D. (1999). Developmental changes in time estimation: Comparing childhood and old age. *Developmental Psychology, 35*, 1143–1155.
- Merikangas, K. R., He, J., Burstein, M., Swanson, S. A., Avenevoli, S., Cui, L., et al. (2010). Lifetime prevalence of mental disorders in U.S. adolescents: Results from the National Comorbidity Survey Replication–Adolescent Supplement (NCS-A). *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 49*, 980–989.
- Miyake, A., Friedman, N. P., Emerson, M. J., Witzki, A. H., & Howerter, A. (2000). The unity and diversity of executive functions and their contributions to complex “frontal lobe” tasks: A latent variable analysis. *Cognitive Psychology, 41*, 49–100.
- Molina, B. S. G., Flory, K., Bukstein, O. G., Greiner, A. R., Baker, J. L., Krug, V., et al. (2008). Feasibility and preliminary efficacy of an after-school program for middle schoolers With ADHD: A randomized trial in a large public middle school. *Journal of Attention Disorders*. doi: 10.1177/1087054707311666
- Molina, B. S. G., Hinshaw, S. P., Swanson, J. M., Arnold, L. E., Vitiello, B., Jensen, P. S., et al. (2009). The MTA at 8 years: Prospective follow-up of children treated for combined-type ADHD in a multisite study. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 48*(5), 484–500.
- MTA Cooperative Group (1999a). 14-Month randomized clinical trial of treatment strategies for attention deficit hyperactivity disorder. *Archives of General Psychiatry, 56*, 1073–1086.
- MTA Cooperative Group (1999b). Moderators and mediators of treatment response for children with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Archives of General Psychiatry, 56*, 1088–1096.
- Muris, P., Boddien, D., Hale, W., Birmaher, B., & Mayer, B. (2007). *SCARED-NL: Handleiding bij de gereviseerde Nederlandse versie van de Screen for Child Anxiety Related Emotional Disorders*. Amsterdam, The Netherlands: Boom Test Uitgevers.
- Naar-King, S., & Suarez, M. (2011). *Motivational interviewing with adolescents*

- and young adults. New York: The Guilford Press.
- National Institute for Health and Care Excellence; NICE (2008). *Attention Deficit Hyperactivity Disorder: Diagnosis and management of ADHD in children, young people and adults*. Available at www.nice.org.uk/CG72 [NICE guideline].
- Nigg, J. T., Blaskey, L., Huang-Pollack, C., & Rappley, M. D. (2002). Neuropsychological executive functions and ADHD DSM-IV subtypes. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *41*, 59–66.
- Nigg, J. T., Goldsmith, H. H., & Sachek, J. (2004). Temperament and Attention Deficit Hyperactivity Disorder: The development of a multiple pathway model. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, *33*, 42–53.
- Nurmi, J. E. (1991). How do adolescents see their future? A review of the development of future orientation and planning. *Developmental Review*, *11*, 1–59.
- O'Brien, J. W., Dowell, L. R., Mostofsky, S. H., Cenckla, M. B., & Mahone, E. M. (2010). Neuropsychological profile of executive function in girls with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder. *Archives of Clinical Neuropsychology*, *25*, 656–670.
- Ogrodniczuk, J. S., Piper, W. E., Joyce, A. S., & McCallum, M. (2001). Effect of patient gender on outcome in two forms of short-term individual psychotherapy. *Journal of Psychotherapy Practice and Research*, *10*, 69–78.
- Oosterlaan, J., Scheres, A., Antrop, I., Roeyers, H. & Sergeant, J. A. (2000). *Handleiding bij de Vragenlijst voor Gedragsproblemen bij Kinderen VvGK*. Lisse: Swets Test Publishers.
- Oosterlaan, J., Baeyens, D., Scheres, A., Antrop, I., Roeyers, H. & Sergeant, J. A. (2008). *Handleiding bij de vragenlijst voor gedragsproblemen bij kinderen VvGK*. Amsterdam: Pearson Test Publishers.
- Owens, E. B., Hinshaw, S. P., Kraemer, H. C., Arnold, L. E., Abikoff, H. B., Cantwell, D. P., et al. (2003). Which treatment for whom for ADHD? Moderators of treatment response in the MTA. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *71*, 540–552.
- Parker, J., Wales, G., Chalhouh, N., & Harpin, V. (2013). The long-term outcomes of interventions for the management of attention-deficit hyperactivity disorder in children and adolescents: A systematic review of randomized controlled trials. *Psychology Research and Behavior Management*, *13*, 87–99.
- Pelham, W. E., & Fabiano, G. A. (2008). Evidence-based psychosocial treatments for attention-deficit/hyperactivity disorder. *Journal of Clinical Child and Ado-*

- lescent Psychology*, 37, 184–214.
- Pelham, W., Gnagy, E. M., Greenslade, K. E., & Milich, R. (1992). Teacher ratings of DSM-III-R symptoms for the disruptive behavior disorders. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 31, 210–8.
- Pfiffner, L. J., DuPaul, G. J., & Barkley, R. (2005). Educational management. In: Barkley R, editor. *Attention deficit hyperactivity disorder: a handbook for diagnosis and treatment*, vol. 3. New York: Guilford Press.
- Phillips, L. H., Wynn, V., Gilhooly, K. J., Della Sala, S., & Logie, R. H. (1999). The role of memory in the Tower of London task. *Memory*, 7, 209–231.
- Polanczyk, G., Silva de Lima, M., Lessa Horta, B., Biederman, J., & Rohde, L. A. (2007). The worldwide prevalence of ADHD: A systematic review and metaregression analysis. *American Journal of Psychiatry*, 164, 942–948.
- Power, T. J. (1992). Contextual factors in vigilance testing of children with ADHD. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 20(6), 579–593.
- Prinz, R. J., Foster, S. L., Kent, R. N., & O’Leary, K. D. (1979). Multivariate assessment of conflict in distressed and nondistressed mother-adolescent dyads. *Journal of Applied Behavioral Analysis*, 12, 691–700.
- Qian, Y., Shuai, L., Chan, R. C. K., Qian, Q. J., & Wang, Y. (2013). The developmental trajectories of executive function of children and adolescents with Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Research in Developmental Disabilities*, 34, 1434–1445.
- Reichart, C. G., Wals, M., & Hillegers, M. (2000). *Vertaling K-SADS*. Utrecht, The Netherlands: H. C. Rümke Groep.
- Riccio, C. A., Homack, S., Jarratt, K. P., & Wolfe, M. E. (2006). Differences in academic and executive function domains among children with ADHD predominantly inattentive and combined types. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 21, 657–667.
- Richtlijnontwikkeling, L. S. M. (2005). *Multidisciplinaire richtlijn ADHD; Richtlijn voor de diagnostiek en behandeling van ADHD bij kinderen en jeugdigen*. Utrecht: Trimbos-instituut.
- Rieppi, R., Greenhill, L. L., Ford, R. E., Chuang, S., Wo, M., Davies, M., et al. (2002). Socioeconomic status as a moderator of ADHD treatment outcomes. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 41, 269–277.
- Rollnick, S., Miller, W. R., & Butler, C. C. (2009). *Motiverende gespreksvoering*

- in de gezondheidszorg: Werken aan gedragsverandering als je maar 7 minuten hebt.* Gorinchem, The Netherlands: Ekklesia.
- Rubia, K., Smith, A., Mohammed, M., Taylor, E. & Brammer, M. E. (2009). Disorder specific dissociation of orbitofrontal dysfunction in boys with conduct disorder during reward and ventrolateral prefrontal dysfunction in boys with attention-deficit / hyperactivity disorder during sustained attention. *American Journal of Psychiatry*, *166*, 83–94.
- Safren, S. A. (2006). Cognitive-behavioral approaches to ADHD treatment in adulthood. *Journal of Clinical Psychiatry*, *67*, 46–50.
- Safren, S. A., Otto, M. W., Sprich, S., Winett, C. L., Wilens, T. E., & Biederman, J. (2005). Cognitive-behavioral therapy for ADHD in medication-treated adults with continued symptoms. *Behaviour Research and Therapy*, *43*, 831–842.
- Safren, S. A., Sprich, S., Mimiaga, M. J., Surman, C., Knouse, L., Groves, M., et al. (2010). Cognitive behavioral therapy vs relaxation with educational support for medication-treated adults with ADHD and persistent symptoms: A randomized controlled trial. *Journal of the American Medical Association*, *304*, 875–880.
- Sagvolden, T., Aase, H., Johansen, E. B., & Russell, V. A. (2005). A dynamic developmental theory of attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) predominantly hyperactive/impulsive and combined subtypes. *Behavioral and Brain Sciences*, *28*, 397–468.
- Sagvolden, T., Aase, H., Zeiner, P., & Berger, D. (1998). Altered reinforcement mechanisms in attention-deficit/hyperactivity disorder. *Behavior Brain Research*, *94*, 61–71.
- Salcedo-Marin, M. D., Moreno-Granados, J. M., Ruiz-Veguilla, M., & Ferrin, M. (2012). Evaluation of planning dysfunction in Attention Deficit Hyperactivity Disorder and Autistic Spectrum Disorders using the Zoo Map Task. *Child Psychiatry & Human Development*. doi: 10.1007/s10578-012-0317-y
- Sattler, J. M. (2001). *Assessment of Children: Cognitive Applications* (4th edition). La Mesa, CA: Jerome M. Sattler, Publisher.
- Schatz, D. B., & Rostain, A. L. (2006). ADHD with comorbid anxiety: A review of the current literature. *Journal of Attention Disorders*, *10*, 141–149.
- Scheffer, J. (2002). Dealing with missing data. *Research Letters in the Information and Mathematical Sciences*, *3*, 153–160.
- Scholte, E. M., & Van der Ploeg, J. D. (2005). *Handleiding ADHD-Vragenlijst (AVL)*. Houten, The Netherlands: Bohn Stafleu van Loghum.

- Shaffer, J. P. (1991). Probability of directional errors with disordinal (qualitative) interaction. *Psychometrika*, *56*, 29–38. doi: 10.1007/BF02294583
- Shaffer, D., Fisher, P., Lucas, C. P., Dulcan, M. K., & Schwab-Stone, M. E. (2000). NIMH Diagnostic Interview Schedule for Children Version IV (NIMH DISC-IV): Description, differences from previous versions, and reliability of some common diagnoses. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *39*, 28–38.
- Shaw, M., Hodgkins, P., Caci, H., Young, S., Kahle, J., Woods, A. G., et al. (2012). A systematic review and analysis of long-term outcomes in attention deficit hyperactivity disorder: Effects of treatment and non-treatment. *BMC Medicine*, *10*. doi:10.1186/1741-7015-10-99
- Shimoni, M., Engel-Yeger, B., & Tirosh, E. (2012). Executive dysfunctions among boys with Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): Performance-based test and parents report. *Research in Developmental Disabilities*, *33*, 858–865.
- Sibley, M. H., Kuriyan, A. B., Evans, S. W., Waxmonsky, J. G., & Smith, B. H. (2014). Pharmacological and psychosocial treatments for adolescents with ADHD: An updated systematic review of the literature. *Clinical Psychology Review*. doi: 10.1016/j.cpr.2014.02.001
- Sibley, M. H., Pelham, W. E., Derefinko, K. J., Kuriyan, A. B., Sanchez, F., & Graziano, P. A. (2013). A pilot trial of supporting teens' academic needs daily (STAND): A parent-adolescent collaborative intervention for ADHD. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, *35*, 436–449.
- Sitarenios, G., & Kovacs, M. (1999). Use of the CDI. *The Use of Psychological Testing for Treatment Planning and Outcomes Assessment*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Siu, A. F. Y., & Zhou, Y. (2014). Behavioral assessment of the dysexecutive syndrome for children: An examination of clinical utility for children with attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD). *Journal of Child Neurology*. doi: 10.1177/0883073813516191
- Smidts, D. P., & Huizinga, M. (2009). *Handleiding Executieve Functies Gedragsvragenlijst*. Amsterdam, Nederland: Hogrefe.
- Smith, B. H., Waschbusch, D. A., Willoughby, M. T., Evans, S. (2000). The efficacy, safety, and practicality of treatments for adolescents with Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). *Clinical Child and Family Psychology Review*, *3*(4), 243–267.
- Solanto, M. V., Marks, D. J., Wasserstein, J., Mitchell, K., Abikoff, H., Alvir, J. M.

- J., et al. (2014). Efficacy of meta-cognitive therapy for adult ADHD. *American Journal of Psychiatry*, *167*, 958–968.
- Song, Y., & Hakoda, Y. (2014). Executive and non-executive functions in Attention Deficit Hyperactivity Disorder of the inattentive type (ADHD-I): A cognitive profile. *Journal of Behavioral and Brain Science*, *4*, 1–10.
- Sonuga-Barke, E. J. S. (2003). The dual pathway model of AD/HD: An elaboration of neuro-developmental characteristics. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews*, *27*, 593–604.
- Sonuga-Barke, E. J. S. (2005). Causal models of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder: From common simple deficits to multiple developmental pathways. *Biological Psychiatry*, *57*, 1231–1238.
- Sonuga-Barke, E. J. S., Bitsakou, P., & Thompson, M. (2010). Beyond the dual pathway model: Evidence for the dissociation of timing, inhibitory, and delay-related impairments in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, *49*, 345–355.
- Sonuga-Barke, E. J. S., Brandeis, D., Cortese, S., Daley, D., Ferrin, M., Holtmann, M., et al. (2013). Nonpharmacological interventions for ADHD: Systematic review and meta-analyses of randomized controlled trials of dietary and psychological treatments. *American Journal of Psychiatry*, *170*, 275–289.
- Sonuga-Barke, E. J. S., Dalen, L., Daley, D., & Remington, B. (2002). Are planning, working memory, and inhibition associated with individual differences in preschool ADHD symptoms? *Developmental Neuropsychology*, *21*, 255–272.
- Spear, L. P. (2011). Rewards, aversions and affect in adolescence: Emerging convergences across laboratory animal and human data. *Developmental Cognitive Neuroscience*, *1*, 390–403.
- Spear, H. J., & Kulbok, P. (2004). Autonomy and adolescence: A concept analysis. *Public Health Nursing*, *21*, 144–152.
- Stevens, J. (1996). *Applied multivariate statistics for the social sciences*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Szatmari, P., Offord, D. R., & Boyle, M. H. (1989). Ontario child health study: Prevalence of attention deficit disorder with hyperactivity. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *30*(2), 219–230.
- Tannock, R. (2013). Rethinking ADHD and LD in DSM-5: Proposed changes in diagnostic criteria. *Journal of Learning Disabilities*, *46*, 5–25.
- Taves, D. R. (1974). Minimization: A new method of assigning patients to treatment and control groups. *Clinical Pharmacology and Therapeutics*, *15*, 443–

- Taylor, E., Döpfner, M., Sergeant, J., Asherson, T., Banaschewski, T., Buitelaar, J., et al. (2004). European clinical guidelines for hyperkinetic disorder – first upgrade. *European Child & Adolescent Psychiatry*, *13*, 17–30.
- Ten Brink, E. (2003). *Pubers met ADHD, een ouder-trainingsprogramma*. Lisse, Nederland: Swets & Zeitlinger.
- Timbremont, B., & Braet, C. (2002). *Children's Depression Inventory*, Nederlandstalige versie, Handleiding. Lisse, Nederland: Swets & Zeitlinger.
- Toplak, M. E., Bucciarelli, S. M., Jain, U., & Tannock, R. (2009). Executive functions: Performance-based measures and the Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) in adolescents with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD). *Child Neuropsychology*, *15*, 53–72.
- Toplak, M. E., Jain, U., & Tannock, R. (2005). Executive and motivational processes in adolescents with Attention-Deficit-Hyperactivity Disorder (ADHD). *Behavioral and Brain Functions*, *1*. doi: 10.1186/1744-9081-1-8
- Toplak, M. E., West, R. F., & Stanovich, K. E. (2013). Do performance-based measures and ratings of executive function assess the same construct? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *54*, 131–143.
- Tucker, D. M., & Derryberry, D. (1992). Motivated attention: Anxiety and the frontal executive functions. *Neuropsychiatry, Neuropsychology, and Behavioral Neurology*, *5*, 233–252.
- Tuithof, M., Ten Have, M., Dorsselaer, S., & De Graaf, R. (2014). Prevalentie, persistentie en gevolgen van ADHD in de Nederlandse volwassen bevolking. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, *56*, 10–19.
- Van den Hoofdakker, B., Hoekstra, P. J., van der Veen-Mulders, L., Sytema, S., Emmelkamp, P. M. G., Minderaa, R. B., et al. (2014). Paternal influences on treatment outcome of behavioral parent training in children with attention-deficit/hyperactivity disorder. *European Child & Adolescent Psychiatry*. doi: 10.1007/s00787-014-0557-4
- Van den Hoofdakker, B. J., Nauta, M. H., Dijck-Brouwer, D. A. J., Van der Veen-Mulders, L., Sytema, S., Emmelkamp, P. M. G., et al. (2012). Dopamine transporter gene moderates response to behavioral parent training in children with ADHD: A pilot study. *Developmental Psychology*, *48*, 567–574.
- Van den Hoofdakker, B., Nauta, M. H., Van der Veen-Mulders, L., Sytema, S., Emmelkamp, P. M. G., Minderaa, R. B., et al. (2010). Behavioral parent training as an adjunct to routine care in children with Attention-

- Deficit/Hyperactivity Disorder: Moderators of treatment response. *Journal of Pediatric Psychology*, 35, 317–326.
- Van der Oord, S., Prins, P. J. M., Oosterlaan, J., & Emmelkamp, P. M. G. (2008). Efficacy of methylphenidate, psychosocial treatments and their combination in school-aged children with ADHD: A meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 28, 783–800.
- Verhulst, F. C., Van der Ende, J., & Koot, H. M. (1996). *Handleiding voor de CBCL/4–18*. Rotterdam: Sophia Kinderziekenhuis/Academisch ziekenhuis Rotterdam/Erasmus Universiteit.
- Vidal, R., Castells, J., Richarte, V., Palomar, G., Garcia, M., Nicolau, R., et al. (2015). Group therapy for adolescents with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder: A randomized controlled trial. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 54, 275–282.
- Viner, R. M., Christie, D., Taylor, V., & Hey, S. (2003). Motivational/solution-focused intervention improves HbA1c in adolescents with Type 1 diabetes: A pilot study. *Diabetic Medicine*, 20(9), 739–742.
- Volkow, N. D., Wang, G. J., Fowler, J. S., Logan, J., Gerasimov, M., Maynard, L., et al. (2001). Therapeutic doses of oral methylphenidate significantly increase extracellular dopamine in the human brain. *The Journal of Neuroscience*, 21, RC121.
- Vorst, H. C. M. (2008). *Schoolvragenlijst voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs: Handleiding en verantwoording*. Amsterdam, The Netherlands: Harcourt Assessment.
- Welsh, M. C., & Pennington, B. F. (1988). Assessing frontal lobe functioning in children: Views from developmental psychology. *Developmental Neuropsychology*, 4, 199–230.
- Welsh, M. C., Satterlee-Cartmell, T., & Stine, M. (1999). Towers of Hanoi and London: Contribution of working memory and inhibition to performance. *Brain and Cognition*, 41, 231–242.
- Weyandt, L. L., & DuPaul, G. J. (2013). ADHD in adolescents (middle and high school). *College Students with ADHD*. New York: Springer.
- Willcutt, E. G. (2012). The prevalence of DSM-IV Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder: A meta-analytic review. *Neurotherapeutics*, 9, 490–499.
- Willcutt, E. G., Doyle, A. E., Nigg, J. T., Faraone, S. V., & Pennington, B. F. (2005). Validity of the executive function theory of Attention Deficit/Hyperactivity Disorder: A meta-analytic review. *Biological Psychiatry*,

- 57, 1336–1346.
- Wilson, B. A., Alderman, N., Burgess, P. W., Emslie, H., & Evans, J. J. (1996). *Behavioral Assessment of Dysexecutive Syndrome*. St. Edmunds, UK: Thames Valley Test Company.
- Wilson, B. A., Alderman, N., Burgess, P. W., Emslie, H., & Evans, J. J. (2003). Behavioral Assessment of the Dysexecutive Syndrome (BADs). *Journal of Occupational Psychology, Employment and Disability*, 5(2), 33–37.
- Wodka, E. L., Loftis, C., Mostofsky, S. H., Prahme, C., Gidley Larson, J. C., Denckla, M. B., & Mahone, E. M. (2008a). Prediction of ADHD in boys and girls using the D-KEFS. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 23, 283–293.
- Wodka, E. L., Mostofsky, S. H., Prahme, C., Gidley Larson, J. C., Loftis, C., Denckla, M. B., & Mahone, E. M. (2008b). Process examination of executive function in ADHD: Sex and subtype effects. *The Clinical Neuropsychologist*, 22(5), 826–841.
- Wolraich, M. L., Wibbelsman, C. J., Brown, T. E., Evans, S. W., Gotlieb, E. M., Knight, J. R., et al. (2005). Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder among adolescents: A review of the diagnosis, treatment, and clinical implications. *Pediatrics*, 115, 1734–1746.
- World Health Organization (2008). *Policies and practices for mental health in Europe: meeting the challenges*.
- Yoshimasu, K., Barbaresi, W. J., Colligan, R. C., Voigt, R. G., Killian, J. M., Weaver, A. L. et al. (2012). Childhood ADHD is strongly associated with a broad range of psychiatric disorders during adolescence: A population-based birth cohort study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 53, 1036–1043.

**Curriculum vitae, publications,
presentations and contributions of
(co-)authors**

CURRICULUM VITAE

Bianca Evita Boyer was born on January 21st, 1983 in Amsterdam, The Netherlands. After finishing high school in 2000, she started studying Psychology at the University of Amsterdam in 2001 and obtained her Masters degree cum laude in 2007. During her studies, she worked as a research assistant for Prof. dr. Hilde Geurts, as a psychologist in the Reinier de Graaf Gasthuis and as a teaching-assistant at the Psychology Department at the UvA. After she graduated, she started working at the UMC Utrecht as a psychologist, started post-doctoral studies at the Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve Therapie, and worked as a teacher at the Psychology Department. All three areas – research, education and clinical practice – had her interest, so she was excited to get hired as a PhD-student on the project ‘Training adolescents with ADHD to plan and organize: Investigating short- and long-term effects of treatment’, where she could investigate treatments in a clinical sample and keep teaching at university. With reference to this large-scale RCT, she got the opportunity to help develop both treatments (Zelf Plannen and Zelf Oplossingen Bedenken). Since 2014, she worked on an implementation study of Plan My Life with funding from ZonMw, investigating the effectiveness of Zelf Plannen in clinical practice. Currently, she is continuing her research and teaches at the Department of Developmental Psychology (received her Basis Kwalificatie Onderwijs in 2014) and in April 2016 she will start education to become a registered healthcare psychologist (GZ-psycholoog) at Psychologenpraktijk Kuin in Haarlem.

PUBLICATIONS

JOURNAL ARTICLES

Boyer*, B. E., Doove*, L. L., Hilde M. Geurts, Prins, P. J. M., Van Mechelen, I., & Van der Oord, S. (*accepted*). Qualitative Treatment-Subgroup Interactions in Treatments for Adolescents with ADHD: What Cognitive-Behavioral Treatment Works for Whom? *PLOS ONE*.

Boyer, B. E., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2015). Brief report: One-year follow-up of two CBTs for adolescents with ADHD. *European Child & Adolescent Psychiatry*. Advance Online publication, doi: 10.1007/s00787-015-0776-3.

* These authors contributed equally to this work

- Boyer, B. E.**, Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2014). Two novel CBTs for adolescents with ADHD: The value of planning skills. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 24, 1075-1090. doi: 10.1007/s00787-014-0661-5.
- Boyer, B. E.**, Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2015). Planning skills of adolescents with ADHD. *Journal of Attention Disorders*. Advance Online publication, doi: 10.1177/1087054714538658.
- Boyer, B. E.**, Kuin, M., & Van der Oord, S. (2013). Zelf Plannen: Een geprotocolleerde cognitief gedragstherapeutische planning en organisatie training voor adolescenten met ADHD. *Dth*, 33(1), 51-80.
- Boyer, B. E.**, Kuin, M., & Van der Oord, S. (2012). Adolescenten met ADHD leren plannen en organiseren. *GZ-Psychologie*, 4, 10-16.
- Boyer, B. E.**, & Geurts, H. M. (2007). Enige overwegingen bij MCDD. *Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme*, 6(2), 76-84.

SUBMITTED JOURNAL ARTICLES

- Tamminga, G. H., **Boyer, B. E.**, Van der Oord, S., Reneman, L., & Geurts, H. M. (*submitted*). The role of stimulant prescription and occurrence of depression and anxiety in medication naïve children and adolescents with ADHD.
- Boyer, B. E.**, Kuin, M., & Van der Oord, S. (*submitted*). Onderzoek naar de effectiviteit van Zelf Plannen: Een cognitieve gedragstherapie voor adolescenten met ADHD. *Kind en Adolescent Praktijk*.

BOOKS AND BOOK-CHAPTERS

- Boyer, B. E.**, Dovis, S. & De Vries, M. (*in press*). Tekorten in executieve functies. In M. Zeguers & P. Snellings (red.): *Interventies in het onderwijs: leerproblemen*. Amsterdam: Boom Lemma Uitgevers.
- Van der Oord, S. & **Boyer, B. E.** (2014). ADHD in de adolescentie en (jong)volwassenleeftijd: Effectieve niet-medicamenteuze behandelingen. In D. Baeyens, S. Stes, D. Walschaerts & L. Van Dyck (Red.): *(Jong)volwassenen met ADHD: perspectieven op diagnostiek, behandeling en begeleiding vanuit wetenschap en praktijk*. Leuven: Acco.
- Kuin, M. & **Boyer, B. E.** (2014). *Hoe plan ik mijn huiswerk: Werkboek*. Houten: LannooCampus.
- Boyer, B. E.**, Kuin, M., Oberink, H. H., & Van der Oord, S. (2014). *Zelf Oplossingen Bedenken: Therapeutenhandleiding*. Houten: LannooCampus.

- Boyer, B. E.,** Kuin, M., & Van der Oord, S. (2014). *Zelf Oplossingen Bedenken: Werkboek*. Houten: LannooCampus.
- Boyer, B. E.,** Kuin, M., & Van der Oord, S. (2013). *Zelf Plannen: Therapeutenhandleiding*. Houten: LannooCampus.
- Kuin, M., **Boyer, B. E.,** & Van der Oord, S. (2013). *Zelf Plannen: Werkboek*. Houten: LannooCampus.
- Boyer, B. E.,** Kuin, M., & Van der Oord, S. (2013). Zelf Plannen: Een geprotocolleerde cognitief gedragstherapeutische planning en organisatie training voor adolescenten met ADHD. In Braet, C. & Bogels, S. (Eds.): *Protocolaire behandelingen bij kinderen en adolescenten deel II*. Amsterdam: Uitgeverij Boom.

PRESENTATIONS

REFEREED CONFERENCE PROCEEDINGS

- Boyer, B. E.,** Doove, L., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., Van Mechelen, I., & Van der Oord, S. (2015). *Qualitative Treatment-Subgroup Interactions in Treatments for Adolescents with ADHD: What Cognitive-Behavioral Treatment Works for Whom?* Eunethydis: International ADHD conference. Stockholm, 7-10 october 2015.
- Boyer, B. E.,** Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2014). *Cognitieve gedragstherapie voor adolescenten met ADHD*. Voorjaarscongres Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Maastricht, 10 april 2014.
- Boyer, B. E.,** Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2013). *A multi-site RCT of the effectiveness of a planning intervention for young adolescents with ADHD: Easier said than done!* International Society for Research in Child and Adolescent Psychopathology (ISRCAP) Pre-conference. Leuven, 11 june 2013.
- Boyer, B. E.,** Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2012). *Planning skills of adolescents with ADHD, effects of gender and subtype of ADHD*. Annual Convention of the Association for Behavioral and Cognitive Therapies (ABCT). National Harbor, 15-18 November 2012.
- Boyer, B. E.,** Oberink, H. H., & Van der Oord, S. (2012). *How to integrate MI & CBT in a manual*. International Conference on Motivational Interviewing (ICMI). Venice, 18-20 June 2012.
- Boyer, B. E.,** Kuin, M., Prins, P. J. M., Geurts, H. M., & Van der Oord, S.

(2012). *Onderzoek naar het Effect van Cognitief Gedragstherapeutische Behandeling van Planning en Organisatievaardigheden bij Adolescenten met ADHD*. Congres van de Vereniging van Gedrags en Cognitive Therapie (VGCT). Veldhoven, 8-9 November 2012.

Boyer, B. E., Kuin, M., Prins, P. J. M., Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2011). *Behandeling van Planningsvaardigheden bij Adolescenten met ADHD*. Vlaams Congres Kinder en Jeugdpsychiatrie en –Psychotherapie. Leuven, 22-23 september 2011.

Boyer, B. E., Kuin, M., Prins, P. J. M., Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2010). *Behandeling van adolescenten met ADHD*. Congres van de Vereniging van Gedrags en Cognitive Therapie (VGCT). Veldhoven, 25-26 November 2010.

REFEREED POSTER PRESENTATIONS

Boyer, B. E., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2013). *Cognitive Behavioral Treatment of Adolescents with ADHD*. Eunethydis: International ADHD conference. Prague, 3-6 October 2013.

Boyer, B. E., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2012). *The effectiveness of a cognitive-behavioral planning training for young adolescents with ADHD*. Eunethydis: International ADHD conference. Barcelona, 23-25 May 2012.

Boyer, B. E., Kuin, M., Prins, P. J. M., Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2011). *Onderzoek naar het Effect van Cognitief Gedragstherapeutische Behandeling van Planning en Organisatievaardigheden bij Adolescenten met ADHD*. Congres van de Vereniging van Gedrags en Cognitive Therapie (VGCT). Veldhoven, 17-18 November 2011.

Boyer, B. E., Kuin, M., Prins, P. J. M., Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2010). *A cognitive behavioral planning and organization treatment for adolescents with ADHD: A pilot study investigating short term effects*. Eunethydis: International ADHD conference. Amsterdam, 26-28 May 2010.

CONTRIBUTIONS OF (CO-)AUTHORS

Marije Kuin developed the first version of Plan My Life (PML; Zelf Plannen) and Saskia van der Oord developed the treatment design and received funding from ZonMw (projectnummer 15700.3006; projectleader Saskia van der Oord, co-applicants Hilde Geurts/Pier Prins) to investigate PML: based on

this funding data for all chapters in this thesis was collected. Saskia van der Oord, Hilde Geurts, Pier Prins and Bianca Boyer have collaborated to choose the test battery that is used in all four chapters. Bianca Boyer and Saskia van der Oord rewrote Plan My Life with Marije Kuin: we have added Motivational Interviewing into the manual and made it suitable for the RCT. Also, Bianca Boyer, Marije Kuin, Saskia van der Oord and Rietta Oberink have developed the Solution Focused Treatment (SFT; Zelf Oplossingen Bedenken) to compare PML with. Bianca Boyer, Marije Kuin, Maloe Beemsterboer and Jamie Kint have conducted a pilot study to test whether PML and SFT in their former version was suitable for the sample as well as for the Randomized Clinical Trial.

Chapter 2 is based on the following publication:

Boyer, B. E., Geurts, H. M., & Van der Oord, S. (2014). Planning skills of adolescents with ADHD. *Journal of Attention Disorders*. Advance Online publication, doi: 10.1177/1087054714538658.

Saskia van der Oord, Hilde Geurts, and Bianca Boyer have deliberated on the design of the study, assessment measures and statistical analyses. Bianca Boyer collected data for this study, conducted statistical analyses and wrote the manuscript. Hilde Geurts and Saskia van der Oord reviewed the manuscript.

Chapter 3 is based on the following publication:

Boyer, B. E., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2014). Two novel CBTs for adolescents with ADHD: The value of planning skills. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 24, 1075-1090. doi: 10.1007/s00787-014-0661-5.

Saskia van der Oord, Hilde Geurts, Pier Prins and Bianca Boyer have deliberated on the recruitment of mental health care institutes, therapists (and their supervisors) and adolescents, on assessment measures and statistical analyses. Bianca Boyer, Marije Kuin, Saskia van der Oord and Rietta Oberink have developed training manuals, trained therapists and supervisors in PML and SFT. Bianca Boyer collected data for this study (with the help of master students and research assistants Saskia Nyst, Babs de Haas and Sanne Bruynikx), conducted statistical analyses and wrote the manuscript. Hilde Geurts, Pier Prins and Saskia van der Oord reviewed the manuscript.

Chapter 4 is based on the following publication:

Boyer, B. E., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., & Van der Oord, S. (2015). Brief report: One-year follow-up of two CBTs for adolescents with ADHD. *European Child & Adolescent Psychiatry*. Advance Online publication, doi: 10.1007/s00787-015-0776-3.

Saskia van der Oord, Hilde Geurts, Pier Prins and Bianca Boyer have deliberated on the recruitment of mental health care institutes, therapists (and their VGct-supervisors) and adolescents, on assessment measures and statistical analyses. Bianca Boyer, [idem] Marije Kuin, Saskia van der Oord and Rietta Oberink have trained therapists and supervisors in PML and SFT. Bianca Boyer collected data for this study (with the help of master students and research assistants Saskia Nyst, Babs de Haas and Sanne Bruynikx), conducted statistical analyses and wrote the manuscript. Hilde Geurts, Pier Prins and Saskia van der Oord reviewed the manuscript.

Chapter 5 is based on the following publication:

Boyer*, **B. E.**, Doove*, L. L., Geurts, H. M., Prins, P. J. M., Van Mechelen, I., & Van der Oord, S. (*accepted*). Qualitative Treatment-Subgroup Interactions in Treatments for Adolescents with ADHD: What Cognitive-Behavioral Treatment Works for Whom? *PLOS ONE*

Saskia van der Oord, Hilde Geurts, Pier Prins and Bianca Boyer have deliberated on the recruitment of mental health care institutes, therapists (and their supervisors) and adolescents, on assessment measures and statistical analyses. Bianca Boyer, Saskia van der Oord, Marije Kuin and Rietta Oberink have trained therapists and supervisors in PML and SFT. Bianca Boyer collected data for this study (with the help of master students and research assistants Saskia Nyst, Babs de Haas and Sanne Bruynikx). Iven van Mechelen has developed the innovative statistical technique QUINT and Lisa Doove has applied QUINT to the data of our RCT. Iven van Mechelen, Lisa Doove, Bianca Boyer and Saskia van der Oord discussed the design of the study. Bianca Boyer wrote parts of the manuscript regarding the RCT and interpretation of the results in reference to the RCT. Lisa Doove conducted statistical analyses and wrote parts of the manuscript regarding QUINT and statistical analyses. Hilde Geurts, Pier Prins, Iven Van Mechelen and Saskia van der Oord reviewed the manuscript.

* These authors contributed equally to this work

Dankwoord

Dit is een heel gek moment. Mijn proefschrift is af, de Agnietenkapel is gereserveerd en ik heb de uitnodigingen voor mijn verdediging verstuurd. Toen ik begon aan dit promotie-traject had ik nooit bedacht dat het ook ooit af zou zijn, laat staan hoe dat zou zijn als het af zou zijn. Het waren de zes meest leerzame jaren van mijn leven, met daarin hoge pieken maar ook diepe dalen. Ik wil iedereen bedanken die me heeft geholpen om dit voor elkaar te krijgen.

Om te beginnen Saskia. Ik kende je niet voor mijn sollicitatiegesprek, maar vanaf het begin van mijn promotie was ik me ervan bewust hoe blij ik met jou mag zijn als mijn mentor. Het was luxe om ieder moment bij je binnen te kunnen lopen, of dat nou op de UvA was of via Skype; je maakte altijd tijd voor me. Met jou samenwerken is gezellig en productief tegelijk, met veel koffie en taart (groot pluspunt!). Ik heb ontzettend veel van je geleerd, niet alleen door je adviezen en feedback, maar ook bij de vele congressen waar we heen konden. We hebben samen de hele wereld over kunnen reizen naar Boston, Ohio, Venetië, Barcelona, Washington en Praag. Je bent een groot voorbeeld voor me: je bent enthousiast, blijft rustig in tijden van (mijn) stress en je blijft – ondanks al je prestaties – een lieve en attente vrouw (en moeder). Ik hoop dat we elkaar nog veel zullen zien in de toekomst!

Hilde, eigenlijk is het dankzij jou dat ik op deze plek terecht kwam. Ik had gesolliciteerd op de plek van Marieke en toen je me belde om me daarvoor af te wijzen zei je dat je een veel betere plek voor mij wist. En ik denk dat je gelijk had. Het is ook niet zo gek dat je dat goed kon inschatten, want – als ik goed terug redeneer – kwam ik al in 2005 voor het eerst je kamer binnen gelopen. Bij mijn afstuderen heb je me geadviseerd om in professionele kringen het woord ‘lief’ wat vaker te vervangen door het woord ‘interessant’,

maar ik merk dat dat een werkpunt blijft. We hebben sindsdien zoveel samen meegemaakt, met misschien wel als hoogtepunt (of moet ik zeggen dieptepunt?) onze 'rechtszaak' We hebben die enge computermannen (en weet je nog die advocaat met die zonnebril!) zo laten schrikken dat we nooit meer wat van ze hebben gehoord. Bedankt voor je adviezen en wijze woorden.

Pier, ik heb maar geluk gehad dat ik gebruik mocht maken van jouw jarenlange ervaring en expertise. Ik weet nog hoe ik in mijn eerste week als aio een (ongefundeerde) klacht kreeg van een cliënt en in lichte paniek bij je kwam. Je nam het meteen serieus op, maar gaf direct aan dat ik niets verkeerd had gedaan en dat je het wel even op zou lossen. Ondanks dat we elkaar niet heel veel zagen, weet ik sindsdien dat je er zou zijn als ik je nodig had. Bedankt dat je mij de vrijheid gaf om het project zo in te vullen als ik wilde en je vertrouwen in mij.

Marije, ik kan niet goed kiezen of ik jou nou bij mijn promotie-team, mijn collega's of mijn vrienden moet beschrijven, want eigenlijk hoor je overal bij. Ik zag jou net als Saskia voor het eerst bij mijn sollicitatie voor deze aio-plek en een paar weken later zaten we al samen aan de planning voor de pilot studie. Er is echt niemand op de wereld met wie ik zo goed kan samenwerken als met jou: je bent snel, je houdt je aan je afspraken, overlegt goed, levert fantastisch werk en dat alles met een flinke dosis nuchterheid en humor. Eigenlijk denk je overal precies hetzelfde over als ik, of dat nu over de inhoud van de boeken gaat, over cliënten, over onze cursisten, over *The Offspring* of over onszelf. Je staat altijd klaar om te hulp te schieten als dat nodig is en je kan ook nog net zo vals als ik meezingen met *alle* jaren 90 liedjes. Ik ben blij dat we samen een mooie toekomst tegemoet gaan!

Ik wil ZonMw bedanken voor het financieel mogelijk maken van dit project. Ook wil ik alle instellingen, behandelaren en natuurlijk jongeren en hun ouders bedanken voor hun hulp: zonder jullie was het nooit gelukt om dit proefschrift te schrijven. Ik wil jullie bedanken voor jullie betrokkenheid en jullie doorzettingsvermogen als ik onmogelijke dingen van jullie vroeg. Dit geldt ook voor alle studenten die hebben geholpen met al die metingen, films en data. In het bijzonder wil ik hiervoor nog Babs en Sanne bedanken die me als assistent hebben geholpen om de hele boel te coördineren. Riëtta, bedankt voor je adviezen en je bijdrage aan onze behandelprotocollen. Lisa en Iven, bedankt voor de soepele samenwerking. Ellen en Eveline, bedankt voor jullie rustige aanpak van mijn soms onmogelijke vragen. D'Arc-ers, bedankt voor de gezellige etentjes, boottochten en interessante (kijk Hilde, het lukt!)

labmeetings.

Peter, bedankt voor je hulp als supervisor in het project en voor mijzelf. Maar nog meer voor het vertrouwen dat jij en Nico mij geven door me in jullie praktijk te laten werken en in opleiding te nemen. Loes, Simone en Ton, bedankt voor de gezellige samenwerking. Ik ben heel blij met alle deskundigheid die ik om me heen heb aan de Kinderhuissingel.

En dan mijn lieve vrienden; jullie hebben mij gesteund, aangemoedigd en opgevrolijkt wanneer dat nodig was. Seline, mijn lieve vriendin die verder weg is dan ik zou willen. Ik ben onder de indruk van hoe dichtbij jij voelt ondanks de afstand en hoe je er toch altijd bent als ik je nodig heb. Ik vind het leuk om te zien hoeveel we op elkaar blijven lijken en hoe vaak we hetzelfde pad kiezen. Sas, misschien niet mijn paranimf bij de verdediging, maar toch zeker mijn paranimf *for life*. Wat ben ik blij dat je me wilde helpen bij het project. Ik vind het ongelooflijk hoe snel en gemakkelijk je een persoonlijke band had met al die behandelaren en hoeveel je daarmee voor elkaar hebt gekregen. Als jij ergens voor gaat, dan ga je ervoor en daar ben ik je heel dankbaar voor. Niet alleen heb je in het project een grote rol gespeeld, maar ook daarbuiten blijf je dicht bij me in de buurt (letterlijk!). Ik ben gek op ons hangen met koffie of wijn; goede vervangers voor de grilburgers bij de Febo en de boswandelingen bij Gigi's. Roos, eens een buuv altijd een buuv. Wat fijn dat ik altijd een pak pasta kon komen halen (gooi maar uit het raam) en dat we ook 's nachts nog kopjes thee konden drinken. Ook kon ik me geen betere oppas wensen voor Tauge natuurlijk.

Nic, wat ben ik blij dat we in dat weiland belandden, dat jij begrijpt waarom Archibald een mooie naam is en ik met jou eindeloos entrecote kan eten. Als ik er mooi uit zie tijdens mijn verdediging (en geen paarse laarzen aanheb) dan is dat dankzij jou. Jip, het was liefde op het eerste gezicht toen ik op Awakenings deze intens vrolijke juf tegen het lijf liep. Wat vind ik het fijn dat we, ondanks de afstand, kopjes thee kunnen drinken met een stuk taart. Kora en Marise, bedankt voor alle feestjes, wijntjes en etentjes. Laten we ermee doorgaan op joehoe vrijdag. Fleurtje, het is ook geen toeval dat we bij OP zo'n hoog cijfer haalden natuurlijk. Bedankt voor alle gezellige wijnavondjes en uitjes met de meisjes. Ook onze avonturen in Kapellerput zal ik nooit vergeten. Karin, wat ben ik blij dat Bob een huis heeft gekozen met zo'n leuke huisgenoot. Je enthousiasme is aanstekelijk en ik geniet van onze avondjes met Girls (ja echt, je kijkt alles maar nog een keer) met soep of een bonbon bloc (afhankelijk van het dieet van het moment natuurlijk). Hyke,

bedankt voor je gezelligheid in Praag (en we weten allebei dat dat niet altijd makkelijk was), Barcelona, Leuven en in en rond de UvA. Wat leken onze afgelopen jaren op elkaar, en wat was het fijn om dat met jou te delen. En wat ben ik dankbaar dat Sanne mij Eva en Lisanne heeft gegeven tijdens mijn promotie: bedankt voor al jullie gezelligheid en steun, of dat nu is vanuit Nederland, Australië of de VS (en Eef, vergeet niet met wie je daar voor het eerst was hè!).

Mijn EPB'ers; Sylke (geen tomatensoep meer voor mij hoor), Maartje (schrijf maar op die eerste dinsdag van de maand), Roeland (of moet ik gewoon 'Land' zeggen), Cas (limoendopje wordt internist) en Kai (als ik een tosti maak op de UvA denk ik aan jou): ik heb genoten van onze weekendjes in Otterlo en ben blij dat we er een goeie nieuwe vorm voor hebben gevonden. Eva, vanaf het moment dat we samenwerkten was ik dankbaar voor een ontwikkelingspsycholoog met een goeie dosis nuchterheid. Wat vind ik het fijn dat het ons lukt om onze etentjes in ere te houden. Rifka, dankjewel voor je luisterend oor, je heerlijke sarcasme en voor altijd taart (crêpe mag ook van mij). En ook voor je goeie poging om toch nog van Bob te winnen met Monopoly. Klaas, bedankt voor alle kansen die je me hebt gegeven. Hoewel ze me misschien soms afleidden van mijn proefschrift, hebben ze me gemotiveerd om me te blijven ontwikkelen.

Ik wil mijn Sinterklaas-crew – Bas, Maurice, Marieke, Dieuwke, Femke, Bruno, Renée, Marieke en Vanessa – bedanken voor de afgrijselijke cadeaus en de traditionele hilariteit. Marieke, wat vind ik het leuk dat we samen nog projecten hebben lopen. Vanessa, wat ben ik dankbaar voor de uitjes met de eend en wat ben ik zielsgelukkig met ons sauna abonnement. Maurice en Bas, jullie zijn mijn roomies for life. Wat was het heerlijk werken met jullie op de kamer (vooral toen de pijl en boog er ook waren in 823). Bas, jij bent altijd mijn kamergenoot geweest en als het aan mij ligt blijft dat zo. Je vrolijkt iedere saaie dag op met je oneindige enthousiasme en ik vind het een luxe om iemand met zoveel kennis altijd naast me te hebben zitten. Bedankt dat je ook bij mijn verdediging naast me wil staan. Leone en Wouter, bedankt voor de gezellige gesprekken tussen het typen door. Tjits, bedankt voor alle fijne rondjes met koffie, onze super samenwerking, je enthousiasme en je steun.

Ik wil mijn Intree-vrienden bedanken, Snimo (eerst info in ruil voor wodka-jus, nu gezellige etentjes en koffie), Sandra (niemand waarmee ik zo kan genieten van Mannenharten 2) en Juud (binge-series-kijken ja echt, de HELE

Lost, maar ook nog Fringe en The Bridge). Dames van het hardlopen, Ingrid, Jente, Laura en Patricia, ook al waren jullie er met name tijdens het staartje van mijn promotie, juist toen had ik jullie het hardst nodig. Leren hardlopen is voor mij een mooie metafoor geworden voor het schrijven van een proefschrift: terwijl ik gezellig klets flink door blijven stappen ook al wil ik soms niet meer (met Jan Pieter die af en toe roept: 'Langzamer Bianca!'). Bedankt voor alle gezellige (en vermoeiende) uren; laten we er goed mee doorgaan (ja echt ja echt).

Lieve Nel, Dirk en Mirl, ik wil jullie bedanken dat jullie mij zo liefdevol in jullie gezin hebben opgenomen ondanks dat ik jullie leerde kennen in een periode die niet makkelijk was. We hebben al veel gezellige etentjes, uitjes, verjaardagen, Sinterklazen en Kersten gehad en ik hoop dat er nog veel zullen volgen. Ik ben onder de indruk van jullie doorzettingsvermogen en jullie hartelijkheid.

Grootouders, jullie wil ik ook bedanken ook al zijn jullie er niet meer. Opa, je stak niet onder stoelen of banken dat je graag je (klein)kinderen zag promoveren. Altijd als ik je zag vroeg je (meer dan eens) hoe het ging met *het project*. En als ik bij jou thuis kwam schrijven, was je dolgelukkig als we konden sparren over de inhoud van mijn manuscript. Nog gelukkiger als daar een pudding-van-de-maand of bollen ijs aan te pas kwamen. Oma, je vond dat ik zoveel plannen had dat je je afvroeg of ik ze ooit echt ging uitvoeren. Daarom heb je me een plannenboek gegeven om al mijn plannen op te schrijven. Eens in de zoveel tijd bespraken we welke plannen ik had uitgevoerd en kon doorstrepen en welke nog bleven staan voor de toekomst. Naast afstuderen en de GZ-opleiding (en mijn verstandskiezen laten trekken), had ik promoveren er ook tussen gezet. Dus oma, ik streep hem door hoor. Bedankt grootouders, ik denk niet dat ik zonder jullie aanmoediging ooit een proefschrift had geschreven.

Barbara en Hans, bij jullie ben ik kind aan huis. Eerst omdat jullie op mij pasten, toen omdat ik op jullie kinderen paste, toen om opa te delen en nu gewoon omdat het gezellig is (en – laten we eerlijk zijn – omdat Barbara heerlijk kookt). Ik voel me altijd welkom bij jullie, ik mag alles zeggen wat ik wil en dan blijken jullie ook nog te kunnen klaverjassen. Hans, heel erg bedankt voor al je hulp bij de opmaak van mijn proefschrift. Op het moment dat ik het ding niet meer kon zien, heb jij het zo mooi gemaakt dat ik er weer zin in kreeg. Anna, Daniël, Jurre en Wouter, mijn lieve neefjes en nichtje. Wat ben ik blij dat ik jullie als familie heb. Eerst zodat ik niet

met de grote mensen hoefde te praten maar gewoon krantenmeppertje kon spelen (of *shithead* natuurlijk) en nu omdat jullie zulke gezellige, slimme en grappige grote mensen zijn geworden. Iedere familiegelegenheid met jullie is een feestje voor mij.

Lieve ouders, jullie zijn er altijd. Als ik goed nieuws heb zijn jullie trots, als ik slecht nieuws heb zijn jullie steun en als ik geen nieuws heb dan is dat net zo goed. Ik wil jullie bedanken voor jullie onuitputtelijke liefde, aandacht, interesse en aanmoediging. En dan nog als bonus gezellige winkel-uitjes, kletsen op de bank met thee, lekker eten samen, op reis naar Düsseldorf (ja echt, nèt Japan), Toronto, en zelfs echt Japan. Daarbij hoort natuurlijk mijn broertje, wat veel kleiner klinkt dan hij is. Ming, sinds je bestaat ben je er op de belangrijke momenten. En ook als je er niet bent, weet ik dat ik je kan vragen er te zijn. Bedankt dat je naast een echte broer nu ook mijn paranimf wil zijn.

En dan *last, therefore first*: Bob, mijn lieve man. Bedankt voor al je steun en voor het liefdevol zeggen wanneer ik moet stoppen. Wat is mijn leven fijn met jou; het past precies.

